

2 Szórend: a fókuszpozíció

19. Alkossan kérdéseket és válaszokat!
1. beszélez – minden nyelven (*németül*):
– Milyen nyelven beszélez?
.....? – Németül / Németül beszélezek.....
  2. ki – németül – beszél (*én*):
.....? – .....
  3. törikül – hol – tanultok (*szambulban*):
.....? – .....
  4. minden nyelven – szambulban – tanultok (*törikül*):
.....? – .....
  5. hol – az édesanyád – él (*Szegeden*):
.....? – .....
  6. Pécsen – ki – él (*hán*):
.....? – .....

Nov. 30. 2022. A

3. fejezet

NYELVUTANI ÖSSZEFoglalóK ÉS GYAKORLATOK

Kijelentő mondatok és elődönthető kérdések

20. Hallgassa meg, és ismételje el a mondatokat!

Típusú szórend:
fontos információ (fókusz) + íge

Fontos információ (fókusz)	Ige
Petra	japánul
Petra	jól
	Petra
	Énis
Petra	jól
	Jol
	Teis
	Beszél

Beszél

21. Tegye a szavakat helyes sorrendbeli fontos információt aláhúztauk.

1. én Kis Kornél, vagyok
2. (én) Kis Kornél, vagyok
3. most, törikül, tanulok
4. a féjem, angoul, jól, tud
5. a féjem, tud, angoul
6. a féjem, tud, angoul
7. te, londoni, vagy?
8. te, tanulsz, finni?

A LÉTI GE: van

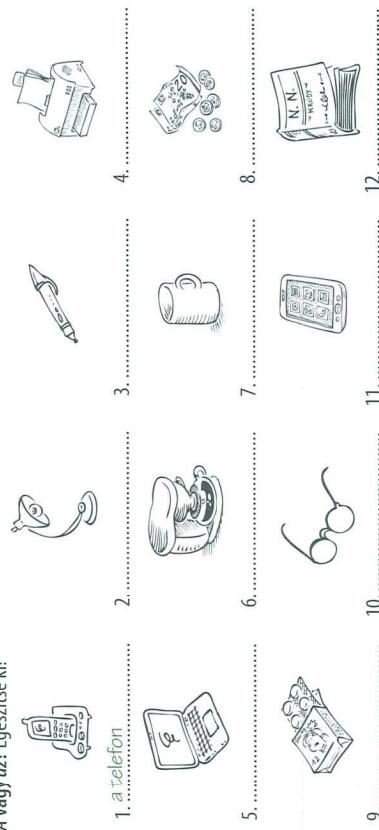
	Mi ez — ? Ki önnő — ? Milyen ez/Önnő — ?	Hogyan van? Hol van? Mi van?
én	vagyok Magyar vagyok. Mérnök vagyok.	vagyok Jól vagyok. Az irodában vagyok.
te	vagy Magyar vagy? Mérnök vagy?	vagy Jól vagy? Az irodában vagy?
őn	— —	van Jól van? Lia az irodában van.
mi	vagyunk Magyar vagyunk. Mérnök vagyunk.	vagyunk Jól vagyunk. Az irodában vagyunk.
ti	vagytok Magyar vagytok? Mérnök vagytok?	vagytok Jól vagytok. Az irodában vagytok?
ők	— Önök magyarok — ? Ők mérnökök — .	vannak Önök is jól vannak? Ők is az irodában vannak.

1. Párosítsa a kérdést és a választ!

1. Péter magyar? *Jól vagy!*
2. Hogyan a feleséged? *Igen, mi is jól vagyunk.*
3. Gábor az új informatikus? *Igen, á.*
4. Önök is jól vannak? *Jól.*
5. Hogy vagy? *Igen, ott vagyunk.*
6. Jól vagytok? *Igen, magyar. / igen, az.*
7. Az irodában vagytok? *Köszönöm, jól, csak egy kicsit fáradt vagyok.*

2. alkoss mandatokat! A szavak helyes sorrendben vannak. A van nem minden szerepel a mondáthban.

1. (te) — jól — van — ?: *Jól vagy?*
2. ti — jól — van — ?: *Tíjól van.*
3. mi is — jól — van: *Mi is jól van.*
4. Ön is — jól — van — ?: *Ön is jól van.*
5. (én) — egy kicsit — fáradt — van: *(Én) egy kicsit fáradt van.*
6. Petra — marketingmenedzser — van: *Petra marketingmenedzser van.*
7. Gábor — informatikus — van: *Gábor informatikus van.*
8. (én) — az irodában — van: *(Én) az irodában van.*

A NÉVELŐ
A határozott névelő: a/az (Ismétlés)a + mászállhangzó
(a, á, ő, ö, é, í, ü, ü)az + magánhangzó
(a, á, e, é, i, í, ü, ü)Birtokos szerkezetek előtti is van határozott névelő:
az asztalon, a székkel, a fóniők irodája.

A határozatlan névelő: egyszerű

A határozatlan névelő (egy) használata gyakran opcionális és néha hibás ott, ahol más nyelvben kötelező.

Ez egy drágá mobiltelefon. = Ez — drágá mobiltelefon.
Ez egy nyomatató. = Ez — nyomatató.
A számítógép egy rágy. = A számítógép — tárgy.

Mi a fogalkozása?

Gábi — tanár.

Én — menedzse vagyok.

4. A/az, egy vagy — ? Egészítse ki! Néha több megoldás is lehetséges.

1. Érdekes ... könyv?
2. ... új iroda nagy és világos.
3. Gábor ..... informatikus.
4. Ez ..... hajón régi nyomatató.
5. .... mérnök vagyok.
6. Tetszik ..... szemüvegem?
7. Én is ..... taxiőfő vagyok.
8. Sajnos, nem működik ..... telefon.
9. Dánia ..... ország.
10. Róma ..... szép város.
11. Új ..... telefonod?
12. Robi ..... buszsofőr.

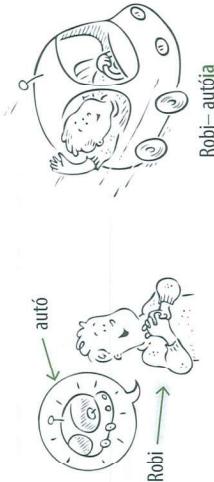
TÖBBSZÖRÖS TOLPAHÉKOLÁS: a birtokos személyjel helye

főnév
főnév + birtokos személyjel
főnév + birtokos személyjel +

a könyv	a könyy <u>ed</u>	a könyy <u>edben</u>
a táska	a táská <u>m</u>	a táská <u>m</u> ban

5. írjon sorozatokat a fenti minta alapján! Ügyeljen az ékezétekre!

1. (én) a könyv	a könyven
2. (te) az ablak	az ablakon
3. (én) az iroda	az irodában
4. (te) a nyomató	a nyomatóban
5. (te) a táska	a táskon
6. (én) az ország	az országban

FORMA		Mássalhangzó után	Mássalhangzó után
		-a/-e	ja/-je
Magánhangzó után	-ja/-je	Nóra igazolványa a barátom hárza az (Öh) szemüvege	Nóra laptopja a barátom telefonja az (Öh) e-mailje
Női nunkái* a barátom kollegánjó e az (Öh) irodája			

- *-já/-je*: magánhangzó után minden: az autójá, az irodája
idegen szavak után gyakran: a laptopja, az e-mailje, a telefonja
  - *-el/-e*: -sz-, -z-, -c-, -cs-, -dz-, i-, gy-, -ly-, -ny-, -ty-, -h után minden minden: a háza, a lánya
más mászáshangzók után gyakran: a széke, az asztala
  - *[Endhagyó alakok]*: anya → az anyján, apa → az apjá

a telefon, a számítógép, a lámpa, a bögre, a gyöngyter, az asztal, a nyomató, a papír, a kávefőző, a ceruza, a toll, a kultus, a mobiltelefon, a papírzsebkendő, a szemüveg, a naptár, a könyv, a pénz, a buszjegy, a laptop, a gyűrű, a gyűrűszín, a gyűrűszínű, a gyűrűszínű gyűrű, a gyűrűszínű gyűrűszín.

7. Egészítse ki a mondatokat! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

1. Barbi ..... most is a nyelvistórában van. (*tátra*)
 2. A nagymamám ..... az édeanyjám. (*lány*)
 3. Anna ..... nagy és világos. (*fríoda*)
 4. Ez Béálint ..... (*mobil*)
 5. A testvérem Ági ..... (*barát*)
 6. Mi Ádám ..... ? (*telefonszám*)
 7. Nagyon kényelmes a főnök ..... (*szerző*)
 8. Az Öh ..... is új? (*lámpa*)
 9. Ehhezest, ez az Öh ..... ? (*szemüveg*)
 10. Hogy van a húgod ..... ? (*férj*)
 11. Láci ..... elárunkalmás. (*lánytúr*)

1. főnök + iroda: ..... a főnök irodája

2. kollega + húg: .....

3. diákok + laptop: .....

4. Ön + a vásár: .....

5. Ön + titkárnő: .....

6. (én + a kollegák) + kávéfőző: a kollegák kávéfőzje

7. (te + az ország) + főváros: .....

8. (én + a nők) + barát: .....

9. (te + a massziszter) + asztal: .....

10. (én + a partner) + toll: .....

? Toldalékolja a szavakat! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

1. Az országomban ..... Sok szép város van. (én + ország, -ban/-ben)

2. Az ..... Van szemkennet. (én + irodá, -ban/-ben)

3. A ..... Van egy szép írószíntelen. (én + lakás, -ban/-ben)

4. Ki van az ..... ? (te + irodá, -ban/-ben)

5. Van még lávája ..... ? (le + bágre, -ban/-ben)

6. Ki van a kollégád ..... ? (ő + irodá, -ban/-ben)

7. A magyartanár ..... Sok érdekes információ van. (ő + könyv, -ban/-ben)

8. A frönökön ..... három telefon van. (ő + irodá, -ban/-ben)

9. A barátom ..... van egy szép régi fotel. (ő + lakás, -ban/-ben)

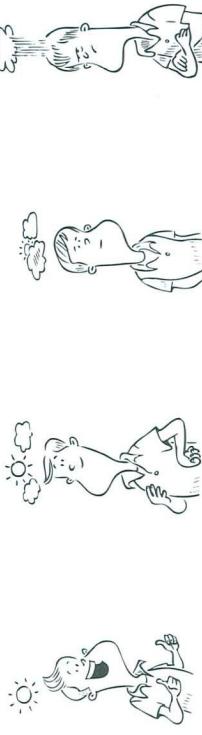
10. A frönök ..... van egy hatalmas, óriás, autóval, hajnalig.

10

A LÉTIGE TAGADÁSA

Ki Önnő — ?	Hogy van?
Mi ez — ?	Hoi van?
Milyen Önyördez — ?	Mi van?
Magyar vagyok.	Nem vagyok magyar.
Mérnök vagyok.	Nem vagyok mérnök.
Magyar vagy?	Nem vagy magyar?
Mérnök vagy?	Nem vagy mérnök?
Ön magyar — ?	Ön nem magya?
Éva mérnök — .	Sarah nem mérnök.
Ez könyv — .	Ez nem könyv.
A könyv új — .	A könyv nem új.
Magyar vagyunk.	Nem vagyunk magyarok.
Mérnökök vagyunk.	Nem vagyunk mérnökök.
Magyar vagytok?	Nem vagytok magyarok?
Mérnökök vagytok?	Nem vagytok mérnökök?
Önök magyarok — ?	Önök nem magyarok?
Ók mérnökök — .	Ók nem mérnökök.
Ezek könyvek — .	Ezek nem könyvek.
A könyvek újak — .	A könyvek nem újak.

Ki Önnő — ? Hogy van?
Mi ez — ? Hoi van?
Milyen Önyördez — ? Mi van?

Magyar vagyok. Nem vagyok magyar.
Nem vagyok mérnök.
Magyar vagy? Nem vagy magyar?
Mérnök vagy? Nem vagy mérnök?

Ön magyar — ? Nem vagyok.
Az irodában vagyok.
Jó vagy?
Az irodában vagy?

Ön nem magya? Jó van.
Gábor az irodában van.
A táskaímban van gyógyzser.

Éva mérnök — . A táskaímban van gyógyzser.
Ez nem könyv. A táskaímban van gyógyzser.

A könyv új — . A táskaímban van gyógyzser.

Magyar vagyunk. A táskaímban van gyógyzser.
Mérnökök vagyunk. A táskaímban van gyógyzser.

Magyar vagytok? Jól vagytok?
Mérnökök vagytok? Jól vagytok az irodában?

Önök magyarok — ? Jól vannak?
Ók mérnökök — . A kollégák nincsenek az irodában.
Ezek könyvek — . Az irodában vannak nyomtatottak.
A könyvek újak — . A könyvek nem újak.

Nincsenek jól?
A kollégák nincsenek az irodában.
Az irodában vannak nyomtatottak.
A könyvek nem újak.

11. Tagadja a mondatokat! Ügyeljen a szórendre!

1. Budapesti vagyok.	Nem vagyok budapesti.
2. Marcell pincér.	.....
3. Fáradt vagyok.	.....
4. Az a férfi ola sz.	.....
5. A székem új.	.....
6. A kávéfőzőben van kávé.	.....
7. Jól vagyunk.	.....
8. Az irodában van számítógép.	.....
- Szia, Dezső!
Hogy vagy?
Készönöm,
remekül vagyok /
nagyon idő vagyok.
- Jó napot, Dávid!
.....?
- Szia, Ottó!
.....?
- Jó nap, Adrián!
.....?
- .....

12. Adjon pozitív és negatív választ!

Fókusz	Ige	Negatív válasz
Magyar	vagyok.	- Igen, nemet vagyok.
Nem	vagyok	.....
Jól	vagyunk.	- Igen, nemet vagyok.
Nem	vagyunk	.....
Gábor	az irodában	- Igen, nemet vagyok.
Gábor	nincs	.....
A táskaímban	van	- Igen, nemet vagyok.
A táskaímban	nincs	.....

1. - Német vagy?
2. - Új ez a telefon?
3. - Fáradt vagy?
4. - Van a biiffében kávé?
5. - Van itt nyomatot?
6. - Jól van a barátod?
7. - Magyar a barátnöd?
8. - Ón is mérnök?
- Nem, nemet vagyok.
- .....

13. Alkossan kérdéseket és válaszokat a minta alapján!

- a) (te) – iroda – nyomtató:
 - Az irodában van nyomtató!
 - Nincs(en). Az irodában nincs(en) nyomtató!
 - A főnök irodájában van nyomtató?
 - Igen. Ott van nyomtató.
- b) a főnök – iroda – nyomató:
 - (te) – ablak – virág:
 - a nagymama – ablak – virág:
3. a) (te) – nyomató – papír:
 - b) a kollegád – nyomató – papír:
4. a) (ön) – fiók – könyv:
 - b) lásd – fiók – könyv:
5. a) (ün) – iroda – lámpa:
 - b) az informatikus – iroda – lámpa:

b) Válaszoljon a kérdésekre szabadon!

1. Hány telefon van a lakásában? A lakásomban...
 2. Hány könyv van a lakásában? ...
 3. Hány számítógép van az irodájában? ...
 4. Hány kulcs van a táskaiból? ...
 5. Hány forint / euró / ... van a pénztárájában? ...
 6. Hány ember él a városában? ...
 7. Hány nyelven beszél? ...

A FŐNÉVI IGENÉV: -ni

Szabályos igék -ni	Szabályos igék kötőhanggal: -ft, két másalhangzó -en/-ani
beszél → beszélni	mond → mondani
tanul → tanulni	segít → segíteni
nyomtat → nyomtatni	küld → küldeni
van → lenni	

"Lenni vagy nem lenni? Ez itt a kérdés."

(Shakespeare: Hamlet)

15. Egészítse ki!

1. beszél → beszélni
 2. el → ...
 3. mond → ...
 4. kíván → ...
 5. telefonál → ...
6. beszélget → ...
 7. szkennel → ...
 8. küld → ...
 9. segít → ...
 10. tanul → ...

16. Mi milyen? Egészítse ki szabadon!

1. Tévezni, tanulni...
 2. ...
 3. ...
- elég unalmas.
 érdekes.
 nagyon jó.

SEGÉDIGÉK: tud

hány önyv-, hány emlék?

két könyv-, öt telefon-, harmadik euro-, sok papír-, néhány kolléga-

2. Hány zsíraf van a képen?

3. Hány nő van a képen?

1. Hány autó van a képen?

Ne... / A képen ne...
autó van

A segédigével gyakran használunk
fónévi igéineket:
Nem tudok nyomtatni.

17. Alkossan mondatokat! A szavak helyes sorrendben vannak.

1. (te) tud – segít – ?; Tudsz segíteni?
 2. (mi) nem – tud – gyakorol:
 3. (te) tud – szkennel:
 4. (ti) miért – nem – tud – telefonál – ?:
 5. (Ön) tud – segít – ?:
 6. (Önök) tud – nyomat – ?:
 7. (ö) tud – segít – ?:
 8. (én) hol – tud – szkennel – ?:

18. Alkossan párhuzadot!

1. elházest – (Ön) tud – segít – ?: – Elházest, tud segíteni?
 perze – hogy – (én) tud: – Perzsé hogy ...
 2. működik – (te) a telefon – ? (te) – tud – telefonál! ? – .....
 sajnos – nem – (én) tud: – .....
 3. (ti) tud – szkennel – ?: – .....
 nem – sajnos – nem – (mi) tud: – .....
 4. bocsárat – (Önök) tud – segít – ?: – .....
 perze – hogy – (mi) tud: – .....

19. Egészítse ki!

1. én – segít: segíték
 2. te – küld: .....
 3. ö – segít: .....
 4. Ön – mond: .....
 5. ti – küld: .....
 6. te – mond: .....
 7. ti – mond: .....
 8. ök – segít: .....
 9. Önök – küld: .....
 10. ök – mond: .....
 11. ti – segít: .....
 12. mi – mond: .....

20. Ragozza az ígéket! Nem minden íge kap kötőhangot.

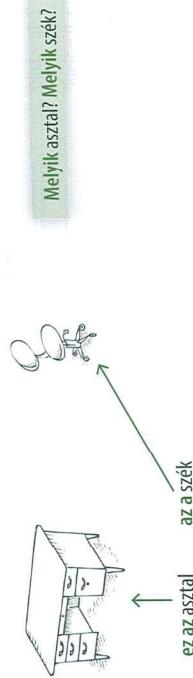
én	beszélgetek	.....	.....	.....	.....
te	beszélgetsz	küldesz	.....	.....	.....
Ön	.....	.....	nyomat	.....	.....
ö	.....	.....	.....	.....	.....
mi	.....	.....	.....	.....	.....
ti	.....	.....	.....	.....	.....
Önök	.....	.....	.....	.....	segítenek
ö	.....	.....	.....	.....	.....

21. Egészítse ki a mondatokat! Nem minden íge kap kötőhangot.

	te, ti (informális)	Ön, Önök (formális)
1. te: Segítesz?	segít	Ön: ..... Önök: .....
2. te: Gyakran .....?	beszélget	Ön: Gyakran ..... Önök: Gyakran .....
3. te: Mi .....?	mond	Ön: Mit ..... Önök: Mit .....
4. te: Mérít .....?	telefonál	Ön: Mérít ..... Önök: Nagyon ..... Önök: Nagyon ..... Ön: ..... Önök: .....
5. te: Nagyon .....?	örül	.....
6. te: .....? egy e-mailt?	küld	.....

SZABÁLYOS IGÉK KÖTŐHANGGAL: -ít, két mássalhangzó

mond (mondani)	segít (segíteni)	küld (küldeni)	.....
mondom	segíték	küldök	.....
mondasz	segítesz	küldesz	-asz, -esz
ön	mond-	segit-	küld-
mi	mondunk	segítünk	küldünk
ti	mondotok	segítetek	küldötök
Önök	mondanak	segítenek	küldenek
ö	.....	.....	.....

MUTATÓ NÉVMÁS A FŐNÉV ELŐTT: ez a/az ..., az a/az ...A mutató névmás után határozott névvelő áll: **ez az asztal, az a szék**.**22. Alkossan kifejezéseket!**

1. ez + szék: .....
2. az + röfű: .....
3. az + nő: .....
4. ez + iroda: .....

5. az + lámpa: .....
6. ez + oszág: .....
7. az + telefonszám: .....
8. az + város: .....

- 23. Egészítse ki az ellentétpárokat!** Majd alkossan mondatokat! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.
szék:	szék drágája, az a szék olcsó
1. drága ↘	olcsó ↗
2. érdekes ↘	.....
3. idős ↘	úr: .....
4. kedves ↘	nő: .....
5. ellenzenes ↘	férfi: .....
6. nagy ↘	asztal: .....
7. új ↘	lámpa: .....
8. világos ↘	iroda: .....
9. könnyű ↘	laptop: .....

24. Melyik tetszik, ez vagy az? Alkossan mondatokat a minta alapján!

1. Melyik iroda tetszik? Mind a kettő. Ez az iroda is **tetszik**.
2. Melyik telefon tetszik?
3. Melyik ház tetszik?
4. Melyik toll tetszik?
5. Melyik asztal tetszik?
6. Melyik laptop tetszik?

SZÓRENDSZER: tagadás**Teljes tagadás**

tagadószó (fókusz) + ige

25. Hallgassa meg, és ismételje el a mondatokat!

	Tagadószó (fókusz)	Ige
Nem		beszélek
A kollegám	nem	tud
Gábor	nem	segít.
A nagymamám már	nem	él.

26. Alkossan tagadó mondatokat! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

1. Beszélek németül és angolul. Nem beszélek németül és angolul.
2. Marco jóbeszél magyarul. ....
3. Tetszik ez a szék. ....
4. Tucok nyomtatni. ....
5. Örülök. ....
6. Lajos mosolyog. ....
7. Az informatikus tud segíteni. ....
8. Jó a nyomatató. ....

Részleges tagadás

tagadó szerkezet (fókusz) + ige + hanem ...

27. Hallgassa meg, és ismételje el a mondatokat!

	Tagadó szerkezet (fókusz)	Ige
Nem Kata		beszél
Nem a szék		tetszik,
Ma nem Budapesten		vagyok,
A számon nem 244 1587,		hanem 244 1588.

3 Szórendi tagadás

28. Alkoss mondatokat a **nem** ... **hanem** ... székezettel!

1. Viktor / Benedek - él Rómában: ... Nem Victor él Rómában, hanem Benedek.
2. ez az ásztal / az az ásztal – tetszik: ...
3. Chileben / Peruban – tanulok: ...
4. Éva Irodájában / Kata Irodájában – van a nyomtató: ...
5. a munkahelyemen / az egyetemen – vagyok: ...
6. Pécsen / Bécsben – élek: ...
7. Hollandia – horvátul – beszél: ...
8. ez a szék / ez a fotel – kényelmes: ...

29. Alkoss tagadó mondatokat! Az alábbiutott szó vagy kifejezés fókuszpozíciójában van.

1. a nyomtató – nem – működik: ... Nem működik a nyomtató. / A nyomtató nem működik.
2. a fónák – örökl – nem: ...
3. segíteni – nem – senki – tud: ...
4. nyomtatni – az irodában – senki – nem – tud: ...
5. nem – ideges – a titkáról: ...
6. hanem – nem a titkárnő – a főnök – ideges: ...
7. hanem – nem a menedzser – segít – az informatikus: ...

4. fejezet

NYELVTANI ÖSSZEFÖGLALÓK ÉS GYAKORLATOK

- Időhatározók: *Mikor?* 30
- Hány órakor? Melyik napszakban? Melyik napon? 30
- Időhatározók: *Mettől/meddig?* 31
- Segédigék: *lehet* 31
- A társ- és eszközhatározó: *-val/-vel* 32
- Főnevek 32
- Névnások 33
- Helyhatározók: *Hova? Hol? Honnan?* 33
- Főnevek 33
- Névnások, határozószók 35
- Személyes névnások 36
- Rendhagyó igék: *megy, jön* 36
- A számmével toolidalékolás: *Hányas?* 39
- A többes szám: *-k* 39
- Ikes ígek 41
- Többszörös toolidalékolás: *-k* 42
- Szórend: *ige és vonzat* 43
- Állítás: „automatikus” fókusz 43
- Állítás: más mondatrész van a fókuszban 44
- Fókusz kérdésben 44
- Fókusz tagadásban 45